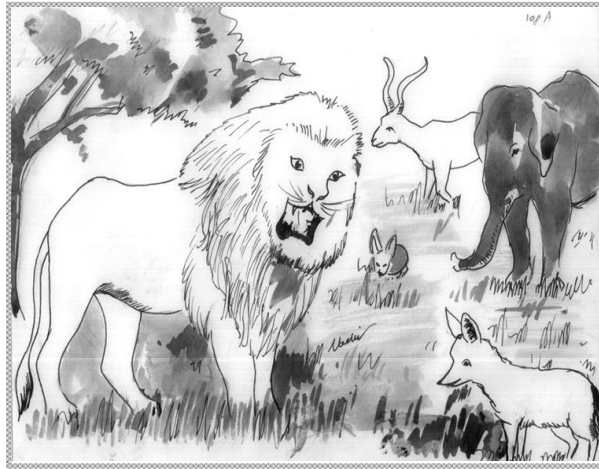

قصه های
هزارگی

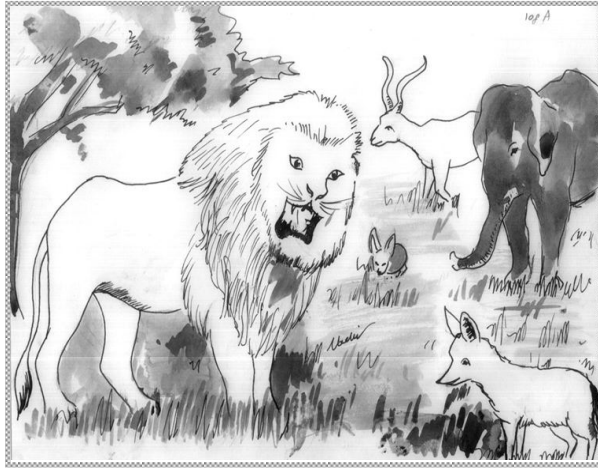
عقل یا زور

شماره ۴

قصه های
هزارگی

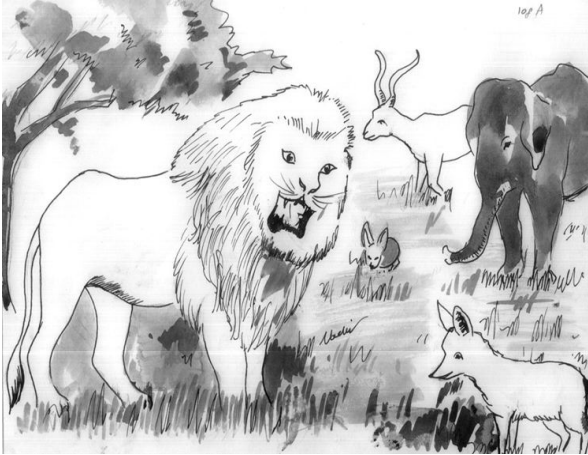
عقل یا زور

شماره ۴

شیر

یک وخت یک شیر بُود. یک روباه آم دَ آمی علاقه

زندگی مُوکد.

شیر پادشاه

جانورا بُود.

ای یک وخت

ناجور شد و

حیوانات دَ

أحوال پُرسی از ای میماد که پادشاه صاحب چی رَقَم
أسته. تمام آزی جانورا آمد لیکن روباه نه آمد، او

گم بُود. شیر بسیار دَ سرِ غَضب شد، از گُرج

پُرسان کد که: "آمی روباه دَ کُجا یه؟" گُرج

گُفت: "خبر ندرُم که خُرُو خوردو رفته که دَ کُجا

رفته، دیگه کار ندره." شیر بسیار قار کد

گفت: "اگه آمدی توره بیکشتو نَمیلم." چند

دیر بعد

روباه

پیدا شد،

آمد دَ پیش

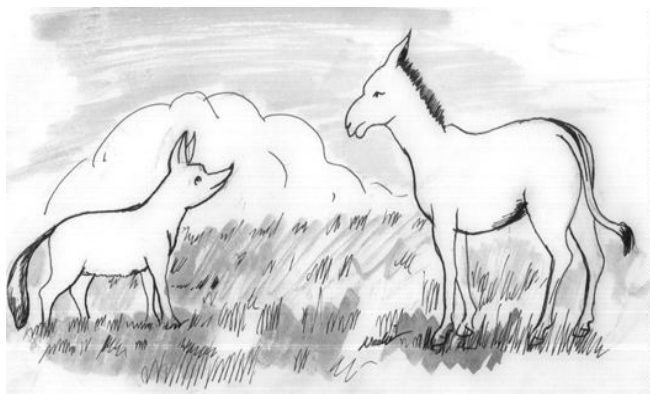
شیر. ای

شیر که

بسیار سرِ غضب بود، گفت: "چره د ای چند روز نه
آمدی و احوال پرسی نکدی؟ دیگا تمام آمد، تو نه
آمدی." روباه گفت: "صاحب، دیگا فالتو امو طور
ڈبل ڈبل مونه. مه د ای چند روز شنیدم که شمو
ناجور استید، تمام دنیا ره پشتِ طبیب گشتم.
پیش اطور طبیب نییه که یک دفعه نرفته
بشتم. رفتم که پادشاه صاحب اینیطور ناجور
استه، اینیطور تکلیف دره، چی علاج دره ای؟"

برادر، ای شیر ام آزی بسیار خوش شد و گفت:
 "چیز دَوای پیدا کدے؟" روباه گفت: "دَوای اینمی
 یه که یک خر تازه چک شده بشه، امی سرخ سرخ دل
 امزوره بر کده بخوری. فوراً جور موشی." گفت:
 "آلی خر از کجا پیدا کنی؟" روباه گفت: "خر ره
 صاحب مه میرم، خر آوردو آسویه."

برادر ای روباه رفت دیگه پشت خر. ای شیر ام

مغرور شیشه

که "بلدے

مه دوا

میره." ای

رفت گشت و

گشت یک دانه خر ره دید که د یک چمن زار
 میچره، بسیار یک خر چاق خوب آسته. روباه رفت
 قد شی گفت: "بیا هر دوی مو رفیق شوی."

خُلاصه ای هر دُو رَفِیق شُد. یک چَند دیر اَمینجا
 یک جای گشت و یک جای شِشْت و نَقْل کد. خُلاصه
 هر دُو خُوب رَفِیق شُد. روباه گُفت: ”بیا بوری دَ
 اونو طَرَفِ کوه، اُونجی اُو قَدَر آو خُوب و دِلکَش
 آسته، اینیطور چَمَن زارها، اینیطور گُل گُلزار
 آسته، بوری که عَیش خُو اُونجی بِنِگرنی. چی
 مونی دَ اینجی، بیا بوری، هر دُوی مو قَرار
 اونمُونجا آستی.“ خَر گُفت: ”نَشَوِه اونمُونجا یِگو
 گُرگ مُرگ یا شیر میر مَرِه نِگیره.“ روباه گُفت:

”ما استم
 تُو دِیگه
 پُشتِ قِصِه
 شی نَشَو.“
 ای ره گُفت
 و گُفت آخِر

آورد دَ نَزْدِيكِ كوه .

ای شیر بسیار بد حال بُود . ای که آمزی جای خُو
بال مُوشْد فوراً بیهُوش مُوشْد .

ای روباه خَر ره که دَ نَزْدِيكِ شیر آورد ای ره دَ
پای سَنگ شَند اَمَد دَ دِیرِ شیر ، شَگ شَگ کد که :
” خَر ره آوردُم . بورُو دَ پای سَنگ آسته ، اَموره چَپه
کُو دِیگه اینالی ! ” شیر اَم خوش شُد ، بال شُد
برادر اَمی غُر کده دَ بَلِه خَر که تُوب کد ، دَ اَمی یک
دَفعه زَد ای ره چَپه کد ، ای خود ازی بیهُوش
شُد . برادر ای روباه دَ ای موقع دُبل کد دِل خَر ره اوّل
بُر کده خورد . شیر یک لَظه مَند و مَند دَ هُوش اَمَد ،
بال شُد و گُفت : ” صَبِر کُو ، که دِل خَر ره بُر کده
بُخورُم . ” دِست خُوره زَد که جان خَر گرم آسته .
گُفت : ” وَللّهِ عَجَب خُوبه . ” برادر قَصَد کد که مه
دِلشی ره بُر کده بُخورُم . لیکن هَر چی که اُونجا

توخ کد دل نبودک. سرِ روباه قار شد گُفت: ” دل
ازی د کجا یه؟ ” روباه گُفت: ” صاحب ای دل
ندشت. ” شیر گُفت: ” تو امطور خر دیدی که دل
ندشته بشه؟ ” گُفت: ” صاحب اینیطر خر بیدل
بُوده که اینجا آمده، اگه ای دل میدشت د اینجا
هیچ نمیمد. ”

روباه

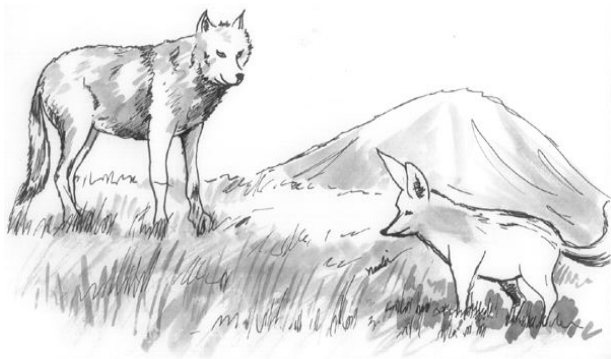
دَ زمان‌های پیش یک روباه بُود. ای کَلو گُشنه و بیچاره بُود. ای آمِیطور دَ پُشتِ یک لُقمه می‌گشت که ”دَ کُجا بورُم خوراک پیدا کُنم که سیر شُنم؟“ ای آمِینطور گشته رَفت دَ یک باغ داخل شُد. دَ باغ که رَفت قَصد دَشت یَگو خُرُو مُرُو آمِیطور

چیزا دَ
گیرشی
بیه
بُخوره.
آمینجا

گَشت و گَشت توخ کد که یک دانه دُمبه آمینجی آسته. نَزدیکِ ازی رَفت قَصد دَشت که بُخوره. توخ کد که ای دَ بَلِه تَلک آسته. دیغو آمی دُمبهره دَ

بله تلک زده که یگو چیز آمد گرفته شنه.
برادر، هر چند که ای کوشش کد نتنست ای ره
بُخوره. خلاصه ای از باغ ناکام بر شد. د دل خو

فِکَر مَوکد
که "ما ای ره
چه رَقَم
بُخورُم؟" ای
امیطور مورفت

قدرتی از راه شی گرگ آمد. گرگ که آمد گفت: "د
کجا بودی؟" روباه گفت: "ولله د آمزی باغ یک
چکر رفتدم، امونجی یک بسیار دُمبه خوب بود.
بورو اموره بخور." گرگ گفت: "تو چرا
نخوردی؟" روباه جواب داد: "ما خو روزه دشتُم.
امروز خورده نمیتنستُم." گرگ گفت: "اود کجا
آسته که ما اوره بخورُم." گفت: "بیا بوری ما

تو ره نِشو میڊم. بورو اَموره بَخور! ما اگه روزه
نمیداشتَم خُو اَمو دُمب ره خورده بُوڊم. ” آخر ای ره
بُرَد دَ بیخِ تَلک رَسند گُفت: ” اینه، دُمبه بَگیر

بَخور! ” گُرگِ
بیعقل گُشنه
بُوڊ توب کد دَ

بَلِه از ای دُمبه. تَلک ره اید توخ نکد. ای که توب
کد دَ بَلِه دُمبه تَلک ای ره گِرِفت. ای روباه توب
کد دُمبه ره گِرِفت قَرار رُوی دَ رُوی شی خورد. گُرگ

گُفت:

”اَلی، تُو
پیشتر روزه
نَه دشتی؟“
روباه جواب
دَد: ”اَره“

آلی ما روزہ خورہ افطار مونم۔“
بُود کہ دیغو آم پیدا شد، بیل د بلہ گردون شی
میہ ای طرف. روباه گُفت: ”اینالی تو افطاری
خورہ بخان کہ وخت افطار کدے تو نزدیک شدہ.“

خرِ پادشاه

یک پادشاه بُود که کَلو ظَلَم مُوکد، میزَد، مُوکشت

و عیش و نوش

مُوکد. ای پادشاه

یک دانه خَرِ غَدَر

چاقِ زَبَرَدَسْت دَشْت.

دَ سَرِ از ای کار کد

و ای ره سوار شد و

گَرَدَنَد تا آخِرِ خَرِ از

ای پیرِ شُدِه

دَنَدونای شی کَنده شُد. خَرِ که پیرِ شُد پادشاه

گُفت: ”ازی که ای ره ناقی عَلَفِ بَدی ای ره دَ

بیابو پورته کنی، ای ره اگه بُکُشی خُو ای اوبال

دَرِه. ” خُلاصه، آوَرَد ای ره دَ یک بیابو پورته کد.

آمینجی بیچاره میچرید، آو ووچی مُوکد و آمینجی

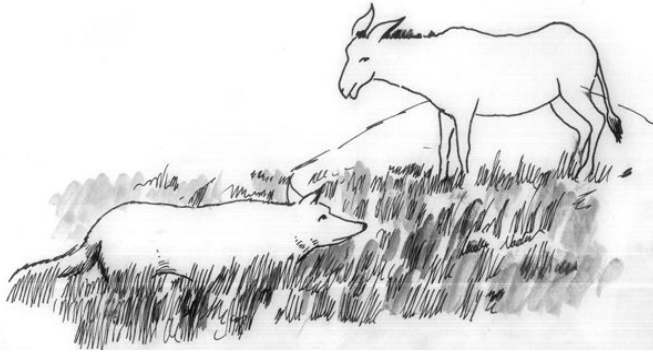
زندگی

مُوکد.

بُود یک روز

یک گُرج

پیدا شد

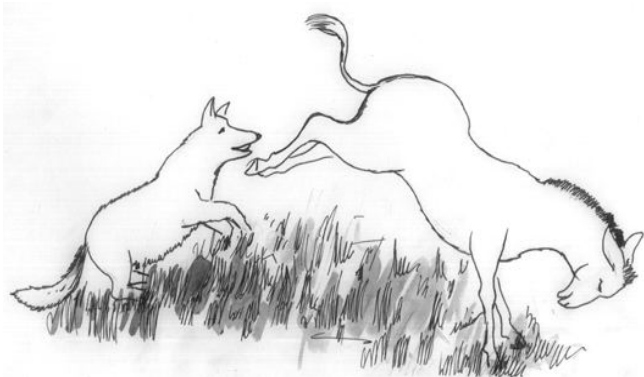
آمینجی. ای گُرج که پیدا شد قصد دشت که امی
خر ره بخوره. چند دفعه حمله کد د بله ازی خر. ای
هر چند که زاری کد که ”مره نخور، ما پیر شدیم،
گوشت مه ام مزه نمیدیه و دندونای تو ام نموشه
که بخوری!“

هر چند که گفت، ای گُرج قبول نکد. آخر ای خر
فکر کده گفت: ”ما خر پادشاه آستم، مَره نخور
تو. اگه مَره بخوری اگه پادشاه خبر شد تمام
گُرجوره یکدم مُوکشه، اینمی د خیر تو نییه.“

گُرگ گُفت: ”نَمُوشه تا که امی کوره گُشنه خوره از گوشتِ از تُو پُر نکنم.“ دَ آخِر خَر گُفت: ”تُو بیا، اینه توخ کُو: اگه باور نَمونی، ما خَر پادشاه یُم، نعل مه که استه طِلاّ یه.“ گُرگ گُفت: ”کُجا یه، نِشو بدی!“ ای خَر پای خُو بلند کد که راستی طِلاّ یه. خَر گُفت: ”ازی که تُو مره مُوخوری بیا اینمی نعل مره قَد دان خُو بکن، ای ره بُبَر دَ بَلِه فلانی کوه، اُونجی یک چیپو یه که بسیار باره های چاق دره. اینمی نعلِ طِلاّ مره دَزُو بدی و اُو توره دُو دانه باره می دیه. بس خورده بورُو.

اُو که خلاص شد بیا ما توره دیگه نعل خُو کنده می دُم، چار نعل درُم ما.“ ای سَخ شده گُفت: ”وَلله از گوشتِ ازی کده گوشتِ باره خوب آسته، نر مه، مزه می دیه.“ گُفت: ”خو بد نییه، بسیار خوب.

از گوشتِ از تُو فایده آم نییه. ای ره اگه بخورم
 خورده آم نموشه تُو پیر آستی. ” خَر گُفت: ” خو
 دیگه، بیا ما پای خوره رُست مُونم، آمی نعل مره
 بکن بُبَر و امو چیپوره بدی. ”

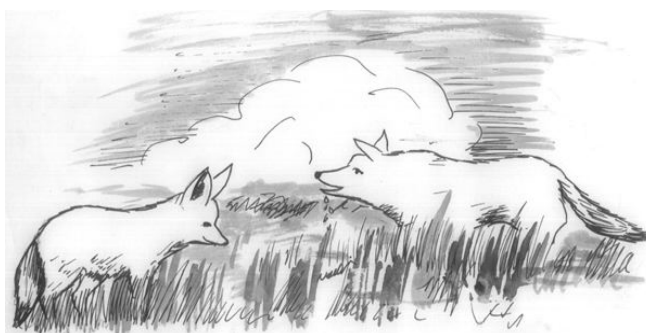

ای خَر پای
 خوره بلند
 گرفت و
 گرگ توب
 کد که ما

آمی نعل ره بکنم. ای خَر آم یک دفعه کش کد قد
 لغت د دان ازی گرگ. برادر، نه دو مند نه دندو
 مند دیگه!

آمینجی جیغ زده دوتا کد قد دان پُر خُو. مورفت
 آمینطور. آمینجی یک روباه از راه شی آمد پُرسان
 کد: ” چیز کده توره؟ ” گُفت: ” ولله پیش ازی

که بُود وَظیفَه مه قَصابی بُود. مَقصد گوسپو
خوردو و باره خوردو بُود و امروز نَشُد، اِمَدفعه
آینگر شُدُم. آینگری اینیطور کارا دره دیگه،
امی اَلغه غَدَر مَحکم دَ دان مه خورده!

مشخصات کتاب:

عقل یا زور	نام کتاب:
مؤسسه سواد آموزی و فرهنگی هزارگی \	چاپ کننده:
گلوبل پارتنرز (آفغانستان)	
۵۰۰	تعداد چاپ:
۱۳۷۶ \ ۲۰۱۰	تاریخ چاپ:
بار دوم	نوبت چاپ:

<i>Book Title:</i>	<i>Wisdom or strength</i>
<i>Publisher:</i>	<i>Hazaragi Literacy & Culture Organization/ Global Partners (Afghanistan)</i>
<i>Number Printed:</i>	<i>500</i>
<i>Edition:</i>	<i>Second</i>
<i>Year of Printing:</i>	<i>2010 AD / 1389 AD</i>

ای قصه د لهجه هزارگی نوشته شده بلده تقویه سواد آموزی ..

مؤسسہ سواد آموزی و فرہنگی ہزارگی

مؤسسہ سواد آموزی و فرہنگی ہزارگی

